

Poplatky za komunální odpad

ODDĚLENÍ DOZORU A LEGISLATIVY PRÁVNÍHO ODBORU KÚ LK

Mgr. Bc. Taťjana Antonová, Olga Kubínová

METODICKÉ MATERIÁLY A INFORMACE

<https://www.kraj-lbc.cz/urad/odbory/pravni-odbor>

Právní odbor > Oddělení dozoru a legislativy

- > Metodika k výkonu správy místních poplatků
 - hlavní stránka věnovaná místním poplatkům: aktuality
užitečné odkazy
 - podstránky: metodiky, kontroly, zápisy z porad, vymáhání, vzory
- > Metodiky a informace
 - info a metodické materiály ke všem místním poplatkům
- > Poplatky za komunální odpad

Druhy poplatků za komunální odpad

POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

- novela zákona č. 565/1990 Sb. účinná **od 1.1.2021**
- do soustavy místních poplatků zařazeny nové poplatky za komunální odpad
- zavedení poplatků není povinnost
- pokud však obec chce zpoplatnit nakládání s odpadem, od 2021 lze jen zavedením jedním z poplatků (jiná forma zpoplatnění již není možná):
 - **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství**
 - **Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci**
- poplatkovým obdobím je **kalendářní rok** (v průběhu roku nelze měnit sazbu)
- OZV zavádějící místní poplatek musí být platná a účinná k 1.1. příslušného roku (**Sbírka PP ÚSC**)

POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

- platí se za samotnou existenci obecního systému odpadového hospodářství (§ 59 a násl. zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech)
- neváže se na skutečnou produkci odpadu
- osoby *přihlášené* v obci + vlastníci nemovitostí (možnost osvobození)

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

- princip „znečišťovatel platí“ a „zaplat' za to, co vyhodíš“
- možnosti: 1. poplatek za množství vyprodukovaného odpadu na základě **hmotnosti**, nebo **objemu (= reálná produkce odpadu)**; 2. poplatek vycházející z **kapacity** soustředovacích prostředků (= **předem objednaná popelnice + svoz**)
- osoby, které v obci mají *bydliště* (§ 80 NOZ) + vlastníci nemovitostí
- **neexistuje možnost zákonného osvobození**

Poplatek za obecní
systém odpadového
hospodářství

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPAD. HOSPODÁŘSTVÍ

- nahradil poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, ... **Pozor na označení platebních výměřů!**
- **paušál**, tzn. není vázán na skutečnou produkci odpadu
- princip: z obcí zavedeného systému odpadového hospodářství má prospěch každá osoba přihlášená v obci nebo vlastníci na území obce nemovitou věc (platí se za *možnost* využití systému nakládání s odpady)

Poplatkový subjekt (poplatník)

- FO *přihlášená* v obci (§ 16c zákona o místních poplatcích)
- vlastník (FO i PO) nemovité věci
 - zahrnující byt, rodinný dům či stavbu pro rodinnou rekreaci,
 - ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a
 - která je umístěna na území obce

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPAD. HOSPODÁŘSTVÍ

Předmět poplatku = *možnost* využívat obecní systém odpadového hospodářství z důvodu - přihlášení v obci
- vlastnictví nemovité věci

Zdaňovací období = kalendářní rok (**dílčí období** = kalendářní měsíc)

Sazba poplatku = maximálně 1 200 Kč / kalendářní rok

- poplatek lze vybírat v poměrné části (posuzuje se k poslednímu dni v měsíci)
- poplatek se snižuje o 1/12 za každé dílčí období, na jehož konci
 - FO přihlášená v obci - již není v obci přihlášená nebo
 - je od poplatku osvobozena
 - vlastník nemovitosti - v nemovité věci je přihlášena alespoň 1 fyzická osoba
 - poplatník tuto nemovitou věc nevlastní nebo
 - poplatník je od poplatku osvobozen

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPAD. HOSPODÁŘSTVÍ

Osvobození (§ 10g ZMP)

- svědčí pouze osobám, kterým poplatková povinnost vznikla z titulu přihlášení v obci (není ve prospěch vlastníka nemovitosti)
- další osvobození nad rámec zákona může stanovit obec **v OZV** (nesmí být diskriminační!)

Prominutí (§ 16a ZMP)

- na žádost (vydává se rozhodnutí), z důvodu tvrdosti právního předpisu (zákon má negativní dopad na poplatníka)
- částečně nebo úplně
- na prominutí není právní nárok
- ke stejným případům se pak musí přistupovat stejně

Prominout lze i z důvodu mimořádných (zejm. živelních) událostí (§ 16b ZMP)

o prominutí viz leták VOP

POPLATEK ZA OBECNÍ SYSTÉM ODPAD. HOSPODÁŘSTVÍ

- **splatnost** stanovena v průběhu roku (OZV) - lhůta pro vyměření běží až po skončení poplatkového období (1.1. následujícího roku)

Úskalí tohoto typu poplatku

- FO hlášená v obci zde vlastní i nemovitost – poplatek platí 2x
- poplatek platí i ten, kdo odpad neprodukuje (platí se za *možnost* využití)
- osoby mají v obci hlášený pobyt, ale reálně v obci nebydlí
 - osoby neznámého pobytu, osoby žijící v zahraničí, ...
- vyměřování nezletilým dětem
- zpoplatnění bytových domů (viz Stanovisko Min. financí MP/04/2023)
- osvobození v OZV nesmí být diskriminační (Krásná Lípa Pl. ÚS 25/22)

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO Z NEMOVITÉ VĚCI

- zachycuje skutečnou produkci komunálního odpadu
 - „plať tolik, kolik vyhodíš“ – **není zákonné osvobození**
 - **dílčí základ:** HMOTNOST (v kg na poplatníka)
OBJEM (v litrech na poplatníka)
KAPACITA (v litrech na poplatníka)
- Lze prominout z důvodu mimořádných (zejm. živelních) událostí (§ 16b)
- určení dílčího základu poplatku je povinnou součástí OZV

Poplatkový subjekt

- **Poplatník** - fyzická, která má v nemovité věci *bydliště* (§ 80 NOZ) nebo
 - vlastník nemovitosti (FO i PO), kde nemá bydliště žádná FO
 - **Plátce** - SVJ, pokud pro dům vzniklo, nebo
 - vlastník nemovité věci (v ostatních případech)
- Plátce poplatek
 - vybírá od poplatníka
 - odvádí správci poplatku

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO Z NEMOVITÉ VĚCI

Předmět poplatku = odkládání směsného KO z jednotlivé nemovité věci, která se nachází na území obce - byt

- rodinný dům
- stavba pro rodinnou rekreaci

Zdaňovací období – kalendářní rok (**dílčí období** = kalendářní měsíc)

Sazba poplatku – musí být upravena v OZV

- max. 6 Kč za kg (hmotnost odpadu)
- max. 1 Kč za litr (objem odpadu nebo kapacita sběrných prostředků)

Výpočet poplatku

- součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce, na jejichž konci
 - měl poplatník v nemovité věci bydliště
 - neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO – DÍLČÍ ZÁKLAD POPLATKU

- dílčí základ poplatku musí být stanoven v OZV
- **v průběhu kalendářního roku jej nelze měnit!**

MOŽNOSTI:

- skutečné množství odloženého směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci, které musí být při každém svozu zváženo (**hmotnost**) či změřeno (**objem**), nebo
- předem objednaná **kapacita** nádoby na odpad
- množství odloženého směsného odpadu nebo objem objednané kapacity **nemusí být po celý rok stejné** (počet poplatníků v domě, sezónnost užívání objektu, objednání popelnice jen na část roku apod.)

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO – DÍLČÍ ZÁKLAD POPLATKU

- **dílčí období:** hmotnost, objem či kapacita se každý měsíc rozdělí mezi počet poplatníků, kteří měli v nemovité věci bydliště na konci dílčího poplatkového období (pokud v nemovitosti v daném měsíci nikdo nebydlí, platí vlastník celou výši poplatku za měsíc) – dělá **plátce**, ne OÚ
- obec může v OZV - stanovit základ pro 1 kalendářní rok nebo
 - může určit **minimální dílčí základ**
- předpoklad, že každý poplatník za měsíc vyprodukuje:
 - nejvýše **10 kg** (základem je hmotnost odpadu)
 - nejvýše **60 l** (základem je kapacita / objem odpadu)

při maximální sazbě
= 60 Kč / měsíc
= 720 Kč / rok
- poplatek v **minimální výši** platí i ten, kdo tvrdí, že odpad neprodukuje (nesoulad mezi názory MF a Kanceláře VOP)

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO – DÍLČÍ ZÁKLAD POPLATKU

HMOTNOST

- automobily svozové firmy jsou vybaveny vážícím zařízením, schopným zjistit hmotnost v kg odloženého odpadu z každé jednotlivé nemovité věci, a tuto informaci zaevidovat

OBJEM

- 1) automobily jsou vybaveny zařízením, které při každém svozu změří a zaeviduje objem v litrech
- 2) vedení provozní evidence (firma zná objem popelnic z konkrétní nemovitosti – jakmile při svozu dojde odpadu k vyprázdnění popelnice, je tento údaj zaznamenán do evidence k dané nemovitosti)
 - poplatkový subjekt popelnici vystrčí za bránu až po naplnění celého jejího objemu (= platí pouze za objem, který skutečně odložil)

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO – DÍLČÍ ZÁKLAD POPLATKU

- u **objemu** a **hmotnosti** poplatkový subjekt správci poplatku **neohlašuje** množství odpadu, které hodlá za rok / v daném měsíci odložit, ani není povinen zjišťovat, kolik odpadu vyhodil (výši poplatku určuje správce daně na základě informací svozové firmy)
- poplatek na tomto základě je vždy vyměřován **rozhodnutím**

KAPACITA

- výši poplatku určuje **předem objednaná kapacita popelnice + počet svozů** (§ 59 odst. 1 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech)
- ohlašovací povinnost + povinnost hlásit změnu **předem**
- není rozhodné, zda se odváží plná popelnice nebo se vyváží vzduch
- poplatkový subjekt si výši poplatku vypočítá sám a v termínu splatnosti zaplatí

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO – SPLATNOST

OBJEM + HMOTNOST

- vyměřuje se **rozhodnutím po skončení kalendářního roku**
- splatnost je 30 dnů od **oznámení** (doručení) rozhodnutí
- poplatek se neplatí v průběhu roku dopředu na celý rok

KAPACITA

- **splatnost** může být stanovena v průběhu roku (OZV) – lhůta pro vyměření běží až po skončení poplatkového období (1.1. následujícího roku)
- po uplynutí kalendářního roku nutno ověřit skutečný svoz (podle oznámení poplatkového subjektu) a zjistit případné přeplatky nebo nedoplatky

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO Z NEMOVITÉ VĚCI

Úskalí tohoto typu poplatku

- výše poplatku je dána skutečnou hmotností / objemem či objednanou kapacitou (a četností svozu) – **poplatek se nepočítá rozpočítáním nákladů svozové firmy!**
- u poplatku na hmotnostním a objemovém základě získá obec peníze **až po uplynutí kalendářního roku**
- správce poplatku nepotřebuje znát počet osob, které bydlí v bytovém domě (viz i Stanovisko Ministerstva financí MP/03/2023)
- zaokrouhlování sazby na desetinná místa
- na webu KÚ LK jsou uvedeny vzory OZV i právní výklad k jednotlivým dílčím základům poplatku za odkládání KO z nemovité věci

POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KO Z NEMOVITÉ VĚCI

- Obecní systém odpadového hospodářství: 124 obcí
- Odkládání KO: 98 obcí
- Celkem obcí v LK: 215

Děkujeme za pozornost.

Oddělení dozoru a legislativy KÚ LK

Mgr. Leoš Teufl: leos.Teuf1@kraj-lbc.cz, 485 226 368

Mgr. Bc. Taťjana Antonová: tatjana.antonova@kraj-lbc.cz, 485 226 435

Mgr. Eva Maryšková: eva.maryskova@kraj-lbc.cz, 485 226 554

Olga Kubínová: olga.kubinova@kraj-lbc.cz, 485 226 315